

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

Delo Senata za prekrške v letu 1958

ORGANIZACIJA SENATA IN SODNIKOV ZA PREKRŠKE

V letu 1958 se organizacija in kadrovska zasedba okrajnega senata in sodnikov za prekrške ni bistveno spremenila. V tem letu je bil ukinjen okraj Trbovlje, ki je bil združen z okrajem Ljubljana. V zvezi s tem se je izvršil prevzem poslov okrajnega senata in okrajnih sodnikov za prekrške Trbovlje za pripadajoče območje dne 1. julija 1958.

Posle Senata za prekrške je opravljal poleg predsednika senata namestnik predsednika, posle okrajnega sodnika za prekrške pa je opravljal pet sodnikov. Število potrošnikov pri okrajnem senatu pa je še vedno 16.

S priključitvijo dela bivšega trboveljskega okraja ima okraj Ljubljana skupaj 29 občin, v katerih je opravljal v preteklem letu službo občinskega sodnika za prekrške 16 sodnikov. Večina občinskih sodnikov je v rednem delovnem razmerju, nekaj pa jih je honorarnih; prav tako je nekaj teh sodnikov, ki opravljajo izključno posle sodnika, četudi v več občinah hkrati, nekaj pa takih, ki opravljajo tudi druge službe. Tako opravlja v 24 občinah 9 sodnikov izključno posle sodnika za prekrške, od katerih je 5 diplomiranih juristov, v 8 občinah pa 7 sodnikov, ki opravljajo posle sodnika honorarno kot stranski poklic, od katerih so 4 diplomirani juristi. Tako imamo n. pr. sodnika v Kočevju, ki opravlja posle v 5 občinah, dalje sodnika za prekrške občine Ljubljana-Vič, ki pa opravlja posle v 4 občinah itd. V letu 1958 nam ni uspelo, da bi bili v vseh občinah tukajšnjega okraja nastavljeni sodniki za prekrške, ki bi opravljali izključno sodniško službo. Predvidevamo, da nam bo to v letu 1959 uspelo, ker bo nujno povsod nastavitvi poklicne sodnike glede na znatno povečano stvarno pristojnost občinskih sodnikov za prekrške, kakor to predpisuje novi temeljni zakon o prekrških, po katerem so razen nekaj prekrškov za pretežno večino stvarno pristojni občinski sodniki za prekrške. V zvezi s tem bo treba namestiti tak sodniški kader, ki bo strokovno kos danim obsežnejšim nalogam. Sodnik za prekrške bo moral imeti poleg strokovne sposobnosti tudi politično razeledanost kot družbeni delavec in bo v bodoče imenovati za sodnike za prekrške osebe, ki ustrezajo navedenim zahtevam.

UPRAVNO KAZNOVANJE

Okrajni sodniki za prekrške so imeli v letu 1958 v postopku 12.399 upravnih kazenskih zadev. V tem številu je všteti 574 upravnih kazenskih zadev, katere so ostale nerešene iz leta 1957, novih prijav pa

so okrajni sodniki za prekrške prejeli skupno 11.825. Z izrekom kazni je bilo rešenih v preteklem letu 7397 upravnih kazenskih zadev, v 1703 primerih pa je bil upravni kazenski postopek ustavljen, 2573 upravnih kazenskih zadev pa je bilo odstopljenih drugim organom. Nerešenih pa je ostalo v preteklem letu 726 upravnih kazenskih zadev. V navedenih podatkih niso všteta pravna zaprosila, katera so okrajni sodniki za prekrške nudili drugim organom v 273 primerih.

Občinski sodniki za prekrške so imeli iz leta 1957 nerešenih 261 upravnih kazenskih zadev, v letu 1958 so jih prejeli 14.879, tako so občinski sodniki za prekrške izvajali upravni kazenski postopek v 15.140 primerih. Z izrekom kazni je bilo rešenih 8733 upravnih kazenskih zadev, v 1258 primerih je bil upravni kazenski postopek ustavljen, v 4189 primerih pa so zadeve odstopili drugim pristojnim organom. Vsi občinski sodniki za prekrške pa imajo nerešenih v letu 1958 skupaj 699 upravnih kazenskih zadev. Poleg tega so občinski sodniki za prekrške nudili pravno pomoč drugim organom v 1683 primerih.

H gornjim ugotovitvam poudarjamo, da je število nerešenih spisov v primeru s porastom prijav normalno in nujno, predvsem če upoštevamo že prej navedene težkoče, katere so imeli zlasti okrajni sodniki v pogledu administracije, kjer se je stanje normaliziralo šele v zadnjih mesecih preteklega leta. Glede ustavitve upravnega kazenskega postopka pojasnujemo, da so sodniki za prekrške pri presoji krivde in odgovornosti storilcev prekrškov postopali v vsakem primeru po upravnem kazenskem načelu iskanja materialne resnice, upoštevaje poedine razloge iz čl. 128 TZP, nadalje so tu upoštevali neznatnost prekrška, nepopolnosti oziroma pomanjklivosti prijavi, neznanost prebivališča obdolženca itd. V več primerih pa so tudi uporabljali preventivni ukrep opozorila, zlasti zoper mlajše obdolžence v izogib ponovnih kršitev in posledic.

Razlogi številnih odstopov prijavi pristojnim organom so v tem, da se je v teku postopka ali po izvedenem postopku ugotovilo, da so pristojni drugi organi za postopek, ali pa so bile prijave že v začetku nepravilno naslovljene na pristojnega organa. Dalje so prispele na tukašnji okrajni senat za prekrške prijave iz ostalih republik, četudi so bili drugi okrajni senati tukajšnje republike pristojni za postopek. Pri tem bi pripomnili, da smo knjižili v UK vpisnik vse prijave, četudi smo vedeli, da bo treba nekatere odstopiti drugim organom v pristojno poslovanje, in to zaradi tega, da smo imeli evidenco nad kršitelji pred-

pisov, kar je še posebej pomembno za primere, ko je šlo za odškodninske zahtevke poedincev, pravnih

oseb, ustanov in drugih. Ta postopek je bilo nujno uvesti glede na dosedanjo prakso in v izogib raznim nevednostim.

V naslednjem podajamo pregled pravnomočno izrečenih kazni po posameznih vrstah prekrškov, ki so bili obravnavani v letu 1958 po okrajnih sodnikih za prekrške v primerjavi z enakim pregledom iz leta 1957:

	1957	1958
javni red in mir	1845	2300
lažne novice	7	13
omalovaževanje	53	16
izmikanje delu	220	368
pijančevanje na javnem kraju	9	16
prostitucija	14	23
igra na slepo srečo in beračenje	135	223
pravni položaj verskih skupnosti	2	4
ostali predpisi s področja javnega reda in notranje ureditve	71	102
neprijava bivališča	105	185
osebne izkaznice	135	148
nabiranje prispevkov	19	26
neprijava prireditve	24	49
obmejni pas	19	18
javni promet	1764	2666
nedovoljena posest orožja	62	108
gozdni prekrški	322	414
ribolov in lov	31	26
trgovinski predpisi	68	41
obrtni predpisi	10	1
gostinstvo	43	42
gradbeništvo	35	20
finance	28	26
ostali gospodarski predpisi	139	73
socialno zavarovanje	388	153
delovna razmerja	27	29
zdravstveni predpisi	68	56
prosveta	—	—
higiensko-tehnična zaščita pri delu	—	—
zakon o narodni obrambi	125	151
odloki OLO in ObLO	28	12

Pregled pravnomočno izrečenih kazni, ki so jih izrekli občinski sodniki za prekrške v letu 1958 in primerjava teh z letom 1957:

	1957	1958
predpisi s področja javnega reda in notranje ureditve	207	152
neprijave bivališča	413	596
osebne izkaznice	410	631
javni promet	2128	4499
nedovoljena posest orožja	—	—
predvojaška vzgoja	44	4
gozdni predpisi	7	—
ribolov in lov	5	21
trgovinski predpisi	24	22
obrtni predpisi	241	273
gostinstvo	28	21
gradbeništvo	133	130
finance	2	2
ostali gospodarski predpisi	243	198
socialno zavarovanje	5	7
delovna razmerja	150	34
zdravstveni predpisi	78	113
prosveta	63	43
učenci v gospodarstvu	8	12
higiensko-tehnična zaščita pri delu	15	18
zakon o narodni obrambi	89	90
odloki OLO in ObLO	879	1330

Skupni prikaz vseh pravnomočno izrečenih upravnih kazni, ki so jih v letu 1958 izrekli okrajni in občinski sodniki za prekrške v primerjavi z enakimi podatki iz leta 1957:

	1957	1958
javni red in mir	1845	2300
lažne novice	7	13
omalovaževanje	53	16
izmikanje delu	220	368
pijančevanje na javnem kraju	9	16

prostitucija	14	23
igra na slepo srečo in beračenje	135	223
pravni položaj verskih skupnosti	2	4
ostali predpisi s področja javnega reda in notranje ureditve	278	254
neprijava bivališča	518	781
osebne izkaznice	545	779
nabiranje prispevkov	19	26
neprijava prireditve	24	49
obmejni pas	19	18
javni promet	3891	7165
nedovoljena posest orožja	62	108
predvojaška vzgoja	55	155
gozdni prekrški	329	414
ribolov in lov	36	47
trgovinski predpisi	92	63
obrti predpisi	251	274
gostinstvo	71	63
gradbeništvo	168	150
finance	30	28
ostali gospodarski predpisi	382	271
socialno zavarovanje	393	160
delovna razmerja	176	63
zdravstveni predpisi	146	169
prosveta	63	43
učenci v gospodarstvu	9	12
higiensko-tehnična zaščita pri delu	15	18
zakon o narodni obrambi	203	90
odloki OLO ObLO	907	1342

Ce glede na gornje ugotovitve primerjamo število upravno kaznovanih oseb po okrajnih in občinskih sodnikih za prekrške v letu 1957 (10.123 oseb) s številom upravno kaznovanih v letu 1958 (skupaj 14.676 oseb), tedaj vidimo močan porast upravno kaznovanih v letu 1958. Tako je bilo v preteklem letu 4265 oseb več kaznovanih kot v letu 1957. V teh podatkih so vštete tudi upravno kaznovane osebe s področja štirih občin bivšega okraja Trbovlje, katerih je bilo od 1. julija do 31. decembra 1958 skupaj 288. Če odštejemo podatke o upravno kaznovanih bivšega okraja Trbovlje, je tedaj število upravno kaznovanih oseb na področju okraja Ljubljana brez Trbovelj skupaj 14.388. Dalje ugotavljamo, da je naftaslo tudi število

upravno kaznovanih pravnih oseb, katerih je bilo v letu 1956 skupaj 63, v letu 1957 skupaj 75, v letu 1958 pa skupaj 104. Po tako dobljenih podatkih je bil v letu 1958 v okraju Ljubljana brez Trbovelj upravno kaznovan skoraj vsak 24. državljan, medtem ko je bil v letu 1957 kaznovan skoraj vsak 33. državljan, v letu 1956 pa skoraj vsak 19. državljan. V odstotkih povedano je bilo v letu 1958 kaznovanih 4,25% oseb okraja Ljubljana, v letu 1957 pa 3,07%, v letu 1956 pa 5,6% oseb.

Po socialnem poreklu so od upravno kaznovanih po okrajnih in občinskih sodnikih za prekrške na prvem mestu delavci, nato uslužbenci itd.

Socialni sestav upravno kaznovanih pa je sledeči:

Sodniki za prekrške so v l. 1958 kaznovali	delavcev	kmetov	uslužbencev	obrtnikov	ostalih
okrajni	2944	588	1531	707	958
občinski	4695	663	870	714	1006
skupaj	7639	1251	2401	1421	1964
ali	51,97 %	8,51 %	16,33 %	9,66 %	13,53 %

V gornjih podatkih so upoštevane tudi kaznovane osebe bivšega območja okraja Trbovlje, ki je pripadlo okraju Ljubljana, in sicer v času od 1. julija do 31. decembra 1958.

Prikaz izrečenih kazni zoper fizične osebe v letu 1958 je naslednji:

	okrajni sod.	občinski sod.
Število izrečenih zapornih kazni	851	32
Število trajanja v dnevih	12107	276
Denarne kazni so bile izrečene:		
do 500 din	1390	3838
nad 500 do 1.000 din	1527	2778
nad 1.000 do 2.000 din	2006	1228
nad 2.000 do 3.000 din	662	252
nad 3.000 do 5.000 din	453	117
nad 5.000 do 10.000 din	157	53
nad 10.000 din	13	—
ukorov je bilo izrečenih	176	207

Prikaz izrečenih upravnih kazni zoper pravne osebe je naslednji:

	okr. sod.	obč. sod.
do 1.000 din	8	—
nad 1.000 do 5.000 din	28	6
nad 5.000 do 10.000 din	21	3
nad 10.000 do 50.000 din	14	—
nad 50.000 din	3	—

KAZNOVALNA POLITIKA

Kaznovalna politika sodnikov za prekrške glede izreka vrste in višine kazni se v primerjavi iz leta 1957 in 1958 v bistvu pravzaprav ni spremenila. Po prej navedenih podatkih je bilo v letu 1958 znatno več oseb upravno kaznovanih kot pa

v letu 1957, to pa zaradi tega, ker je bil v letu 1958 dotok prijav znatno večji kot v letu 1957. Največ prijav so dale tako v letu 1957, kot v letu 1958 postaje LM. Ugotovljeno je, da v letu 1957 postaje LM niso prijavljale lažjih kršitev raznih predpisov predvsem s področja jav-

nega cestnega prometa sodnikom za prekrške, ker se je smatralo za bolj oportuno, da se na storilce prekrškov vzgojno vpliva, tako da se jih ne prijavlja, oziroma ne kaznuje, temveč le opozarja na storjene prekrške in njih posledice. S takim postopkom pa je bil dosežen po dosedanjih podatkih le delen uspeh, ker so mnogi kršitelji posebno prometnih predpisov to zlorabljali, zaradi česar so v letu 1958 prijave postaj LM ponovno narasle. Nedvomno je, da upravno kaznovanje ne sme biti množično in prav zaradi tega je boljše izrekat manj kazni, vendar te bolj ostre. V tem smislu so bila dana navodila vsem sodnikom za prekrške na področju našega okraja. Glede na to načelo morajo biti povsem razumljivi prej navedeni podatki o ustavitvah upravnega kazenskega postopka po okrajnih in občinskih sodnikih za prekrške. Kaznovalno politiko smo usmerjali v tem smislu, da je ta bila čim bolj enotna, kar nam je v glavnem tudi uspelo. So pa primeri, ko so nekateri sicer redki občinski sodniki izrekli glede na težo in naravo prekrška dokaj mile kazni, zaradi česar so bili na konferenci občinskih sodnikov na navedeno opozorjeni. Pri odmeri kazni so sodniki upoštevali vse za odmero kazni pomembne okoliščine, kot težo prekrška, stopnjo storilčeve odgovornosti, nastalo posledico, premoženjske razmere storilca, njegovo predkaznovanost itd. V primerih, v katerih je določena vrsta prekrškov vzbudila že problem, kot n. pr. vožnja v vinjenem stanju, vožnja motornih vozil brez vozniškega dovoljenja, opuščanje zatiranja koloradskega hrošča, izostajanje od predvojaške vzgoje, motenje nočnega miru in podobno smo kaznovalno politiko zaostriili ter izrekli strožje kazni. Prav tako so bile izrečene hujše kazni zoper delomrzneže, prostitutke in igralce na slepo srečo.

V smislu predpisa temeljnega zakona o prekrških smo se v mnogih primerih posluževali mandatnega postopka, to je izdajali odločbe o prekršku brez predhodnega zaslišanja obdolženca, ko je bil prekršek manjšega značaja in ugotovljen na podlagi osebne ugotovitve uslužbenca LM ali drugega državnega organa (tržnih, sanitarnih in drugih inšpektorjev) ter izrekli kazni, s čimer smo prihranili na času tako sodnikom za prekrške kakor tudi obdolžencem. V teh primerih so bile izrečene milejše denarne kazni do 2000 din.

V letu 1958 je bilo izrečenih po okrajnih in občinskih sodnikih za prekrške 883 zapornih kazni, medtem ko jih je bilo v letu 1957 izrečenih le 500. V zvezi s tem ugotavljamo, da je število težjih kršitev javnega reda in miru ter družbene discipline naraslo. Na prvem mestu so po številu zaporne kazni (366) zoper kršilce javnega reda in miru, ki se izmikajo delu oziroma vdajajo brezdeliju. S temi so v pretežni meri povezani storilci, ki se potikajo okrog, ne da bi se prijavili za bivanje pri pristojnem državnem organu in ki so tudi brez osebnih izkaznic (skupaj 278 zapornih kazni).

Zaradi pretefov, neredov in izredno drznega ter surovega vedenja na javnem kraju je bilo kaznovanih z zapornimi kaznimi v letu 1958 skupaj 107 storilcev, v letu 1957 pa 60 storilcev. Zaradi beračenja je bilo izrečenih v letu 1958 skupaj 36 zapornih kazni, v letu 1957 pa 21. Zaradi vdajanja igri na slepo srečo je bilo izrečenih v letu 1958 skupaj 50 zapornih kazni, v letu 1957 pa 14,

zaradi prostitucije v letu 1958 skupaj 23 zapornih kazni, v letu 1957 pa 10.

Zoper voznike motornih vozil so bile izrečene štiri zaporne kazni, varstvenih ukrepov začasnega odvzema vozniškega dovoljenja pijanim voznikom motornih vozil pa izrečenih 50.

PRIJAVITELJI PREKRŠKOV

Primerjava dotoka prijav v letu 1957 in letu 1958 pokaže, da je dotok prijav v letu 1958 močno narastel. V letu 1957 so prejeli okrajni in občinski sodniki za prekrške skupaj 16.118 prijav, medtem ko so v letu 1958 prejeli skupaj 26.704 prijave. V letu 1958 so prejeli okrajni sodniki za prekrške od tajništva za notranje zadeve in postaj LM skupaj 7835 prijav, občinski sodniki pa 9405 prijav, skupaj 17.240 prijav, medtem ko so jih prejeli v letu 1957 oboji skupaj 10.084 prijav. Iz tega se vidi, da so organi notranje uprave budni in da ta služba v redu deluje v smeri odkrivanja in preprečevanja prekrškov. Na drugem mestu so prijave, ki so prispеле sodnikom za prekrške od okrajnega LO in občinskih ljudskih odborov. V letu 1958 so prejeli od teh organov okrajni sodniki za prekrške 3357 prijav, občinski sodniki za prekrške pa 2635 prijav, skupaj 5992 prijav, dočim so jih v letu 1957 prejeli skupaj 3040. Iz teh podatkov vidimo znatno učinkovitejšo dejavnost poslovanja občinskih in okrajnih upravnih organov.

V primerjavi s letom 1957 je v letu 1958 nastal tudi porast prijav raznih inšpekcij, predvsem tržne, sanitarne in gradbene. Tako so te inšpekcije dostavile v letu 1958 skupaj 900 prijav, dočim jih je bilo v letu 1957 skupaj 656. Iz navedenega se jasno vidi, da se te inšpekcije vedno bolj uveljavljajo v svojem delu, mnenja pa smo, da je vse to še vedno premalo glede na odgovornost in pomembnost inšpekcij. Ob tej priliki še omenimo, da smo v teku leta imeli sestanek z zastopniki tržne in gradbene inšpekcije in se z njimi dogovorili o zadevah v zvezi z upravnim kaznovanjem.

Zavod za socialno zavarovanje je v letu 1957 dostavil skupaj 367 prijav, v letu 1958 pa skupaj 357. Stanje je tedaj za obe leti približno isto. Pri tem bi še omenili, da so prijave tega zavoda bile v več primerih neopolne in smo zaradi tega stopili v stik s predstavnikom za veda in se glede nadaljnje koordinacije dela v pogledu upravnega kaznovanja podrobno domenili. Od organov uprave cest so sodniki za prekrške v letu 1957 prejeli skupaj 32 prijave, v letu 1958 pa skupaj 41 prijave. Spriču majhnega števila dospelih prijav smo mnenja, da te zadeve ne predstavljajo posebnega problema za upravno kaznovanje. Glede prijav (110), katere je dostavila sodnikom za prekrške kontrola meril in plemenitih kovin, navajamo, da so bile te nepopolne in da je zaradi tega bilo v mnogih primerih upravni kazenski postopek ustaviti, ker ni bilo potrebnih podatkov oziroma dokazov, da je obdolženec storil prekršek. O teh pomankljivostih smo prijavitelja pisno obvestili.

Ob analizi teh podatkov ugotavljamo, da obstajajo tako pri nekaterih prijaviteljih kot pri sodnikih za prekrške še razne pomankljivosti, katere bo treba na obeh straneh odstraniti. V bodoče bodo morali imeti zaradi smotrnejšega poslovanja tako občinski kot okraj-

ni sodniki za prekrške ožje stike z različnimi inšpekcijami, predvsem pa z vsemi pristojnimi občinskimi in okrajnimi sveti. Le tako bodo sodniki za prekrške lahko zadostili danim nalogam v družbi.

RAZCLEMBA PREKRŠKOV PO VRSTAH IN ŠTEVILU

A. Kršitev prometnih predpisov

Najštevilnejši prekrški so prometni prekrški. V primerjavi z letom 1957, ko jih je bilo 3891, se je to število v letu 1958 znatno povečalo na 7165. Od vseh prekrškov je prometnih prekrškov 46,22%. Ob primerjavi teh prekrškov v letih 1957 in 1958 je število le-teh naraslo za 85,72%. V gornjih številkah so upoštevane tudi kršitve predpisov o voznikih motornih vozil, katerih je bilo v letu 1957 skupaj 708, v letu 1958 pa skupaj 1270. Večina teh prekrškov so voznje brez vozniškega dovoljenja in voznje v vinjenem stanju. Glede na porast števila motornih vozil v okraju je delno razumljivo tudi porast teh prekrškov, ki v primerjavi z letom 1957 znaša 79,18%. Nasproti tem kršilcem so bile izrečene tudi ostreje kazni, tako v štirih primerih zaporne, v 76 primerih denarne kazni od 5000 do 10.000 din, v 162 primerih od 3000 do 5000 din itd. Poleg tega je bilo v preteklem letu, kot že omenjeno, v 50 primerih odvzeto storilec vozniško dovoljenje. Mnenja pa smo, da je kljub temu bila kaznovalna politika nasproti tem storilec premila in v bodoče pač ne bo več v taki meri kot do sedaj upoštevati olajševalnih okolnosti, kot je skrb za družino, premoženjske razmere itd. Običajno imajo ti prekrški tudi hude posledice, kot so prometne nevarnosti, in je zaradi tega ostrejša kaznovalna politika na mestu.

Večina prometnih prekrškov pa je v glavnem lažje narave in je razumljivo, da so bile izrečene zoper storilce takih prekrškov razmeroma nizke denarne kazni. Tako so bile izrečene po okrajnih sodnikih za prekrške za te lažje kršitve prometnih predpisov povprečno denarne kazni od 500 do 3000 din, dočim je bilo to povprečje pri občinskih sodnikih do 500 din. Res je, da so prekrški, katere so obravnavali občinski sodniki, v glavnem lažje narave (voznja brez luči, brez zvonca, nepravilno prehitivanje, voznja po levi strani, nedajanje znakov itd.), vendar pa tudi ti prekrški predstavljajo v danem primeru ogrožanje javnega prometa, posebno na cestah z živahnim prometom in imajo zato lahko težke posledice. Prav zaradi tega bomo tudi v teh primerih kazensko politiko zaostrili.

B. Prekrški predpisov

o področja javnega reda in notranje ureditve

Prekrški s področja javnega reda in notranje ureditve so po številu na drugem mestu in jih je bilo v letu 1958 skupaj 6863 ali 44,27% vseh prekrškov, dočim jih je bilo v letu 1957 skupaj 4915 in se je potemtakem število teh prekrškov v letu 1958 nasproti letu 1957 zvišalo za 39,74%. Iz podrobnega pregleda, katerega smo podali v začetku tega poročila, sledi, da je število prekrškov v vseh vrstah s tega področja v letu 1958 naraslo v primerjavi z letom 1957, medtem ko je v primerjavi let 1956 in 1957 v letu 1957 v vseh vrstah prekrškov padlo. Predvsem bi pri tem poudarili, da je v letu 1958 znatno naraslo število težjih kršitev javnega

reda in miru, kot pretepanje in posebno drzno ter surovo vedenje na javnem kraju, izmikanje delu, razširjanje neresničnih novic, prostitucija, igra na slepo srečo in beračenje. Razumljivo je, da je bilo v zvezi s tem izrečenih tudi več zapornih kazni. Prav tako je bilo v primerih težjih kršitev javnega reda in miru izrečenih 15 varstvenih ukrepov izгона (drzno vedenje dva primera, prostitucija štirje primeri, beračenje en primer, igra na slepo srečo osem primerov).

Pri tem bi še poudarili, da kljub znatnemu dvigu teh prekrškov v letu 1958, to število ni doseglo števila vseh teh prekrškov iz leta 1956, temveč leto 1956 precej presega leto 1958. Mnenja smo, da ta skok prekrškov v letu 1958 v glavnem ni posledica pogostejših kršitev ustreznih predpisov, temveč je to posledica intenzivnejše prijavnne službe.

V preteklem letu je bilo kaznovanih 408 oseb zaradi kršitve predpisov o orožju ter razstrelivih in v 60 primerih izrečen varstveni ukrep odvzema orožja, dočim je bilo v letu 1957 le 62 oseb kaznovanih zaradi teh prekrškov. Naj še omenimo, da se odvzem neopravičene posesti orožja izvaja dosledno v skladu z zakonitimi predpisi.

Število kršiteljev predpisov o osebnih izkaznicah in predpisov o prijavi oziroma odjavni službi je prav tako naraslo v letu 1958 za eno tretjino v primerjavi z letom 1957. V letu 1957 je bilo kaznovanih zaradi teh prekrškov 1065 oseb, v letu 1958 pa 1560 oseb. Ti prekrški znašajo 10,06% vseh prekrškov v letu 1958. Pri tem bi pojasnili, da so slabo četritino prekrškov obravnavali okrajni sodniki za prekrške, četudi spadajo ti prekrški v stvarno pristojnost občinskih sodnikov, to pa zaradi tega, ker so okrajni sodniki za prekrške pri vodenju upravnega kazenskega postopka zoper storilce zaradi brezdolja, beračenja, prostitucije ali podobno morali obravnavati tudi prekrške zaradi neposredovanja osebne izkaznice ali neprijave prebivališča, kateri prekrški so običajno povezani.

V zvezi s tem so okrajni sodniki za prekrške izrekli skoraj v vseh primerih ustrezaioče zaporne kazni, dočim so občinski sodniki za prekrške izrekli pretežno denarne kazni, in sicer v 607 primerih do 500 din, v 383 primerih od 500 do 1000 din, v 140 primerih od 1000 do 2000 din itd. Občinski sodniki za prekrške so za te prekrške izrekli zaporne kazni le v 32 primerih, kazni ukora pa v 44 primerih. Občinski sodniki za prekrške so obravnavali te prekrške v večini primerov kot posamezne prekrške, ne pa v realnem steku kot okrajni sodniki za prekrške, n. pr. brezdomlie in istočasno neprijava prebivališča, oziroma neposredovanje osebne izkaznice. Zato so v glavnem take kazni ustrezale teži prekrška.

C. Prekrški s področja gospodarstva

Prekrški s področja gospodarstva so v glavnem ostali na isti višini v letu 1958 (skupaj 4310), kot v letu 1957 (skupaj 1329). Najštevilnejši prekrški s tega področja so gozdni prekrški, ki so v primerjavi z letom 1957 v letu 1958 narasli za 85 primerov in jih je tako 414 skupaj. Pri teh prekrških prevladujejo sečnje lesa brez dovoljenja in brez odkazila po pristojnem organu. Večji del prijav za te prekrške so dostavili gozdarski organi, nekaj pa tudi postaje Ljudske milice.

Obrtni prekrški so v primerjavi z letom 1957, ko jih je bilo 265,

v letu 1958 za malenkost narasli in jih je skupaj 274. Po podatkih, katere imamo, se prijavljajo le kršitve težjega značaja. Glede višine izrečene kazni pa pripominjamo, da so bili storilci v 71 primerih kaznovani z denarno kaznijo do 2000 din, v 110 primerih od 2000 do 5000 din in v 22 primerih pa nad 5000 din.

Pri gradbenih prekrških zaznamujemo majhen padeč števila kaznovanih oseb. Tako je bilo v preteklem letu kaznovanih le 150 oseb, medtem ko jih je bilo v letu 1957 skupaj 168 oseb. Pri tem bi bilo pripomniti, da so bile med kršilci tudi pravne osebe in jih je bilo osem kaznovanih.

Prav tako so prekrški s področja trgovine v primerjavi z letom 1957 v letu 1958 padli od 92 na 63 primerov. V teh primerih so zapopadani prekrški kršitve uredbe o trgovanju in trgovskih podjetjih ter trgovinah, n. pr. uporaba nežigosanih meril, neoznačba cen na blagu in druge manjše kršitve. Kršitve težjega značaja s tega področja pa so itak gospodarski prestopki.

Prav tako smo zaznamovali v letu 1958 padeč prekrškov s področja gostinstva, katerih je bilo le 63. To so predvsem kršilci predpisov uredbe o gostinskih podjetjih in gostiščih, in to prodajalci vina, katerega so pripeljali iz drugih krajev in ga prodajajo na drobno brez dovoljenja, oziroma izven tržnega prostora. Teh kršilcev pa je vedno manj, ker so tržna in sanitarna inšpekcija ter uslužbenci Ljudske milice dosledno izvajali zoper kršilce ustrezne ukrepe.

Od kršitev ostalih predpisov s področja gospodarstva, katerih število je padlo od leta 1957 (382 primerov), v letu 1958 na 271 primerov, naj omenimo kršitve zakona o varstvu rastlin pred boleznimi in škodljivci, katere so zagrešili kmetovalci, ker niso zatirali rastlinskih škodljivcev in boleznih na krompirju in sadnem drevju. Teh primerov je bilo največ in smo v dogovoru s prijavitelji uvajali upravni kazenski postopek takoj, zaradi česar je bilo tudi upravno kaznovanje učinkovito. V nekaterih primerih pa so prijave bile nepopolne in premalo konkretne in jih je bilo treba vrniti v dopolnitev prijavitelju, zaradi česar se je v takih primerih upravni kazenski postopek zavlekel.

Kršitve predpisov o lovu in ribolovu so v letu 1958 porasle od 36 v letu 1957 na 47 v letu 1958. Finančni prekrški pa so se zmanjšali od 30 v letu 1957 na 28 v letu 1958.

Č. Prekrški s področja delovnih razmerij

Na področju kršitve predpisov o socialnem zavarovanju beležimo znaten padeč. V letu 1956 je bilo teh prekrškov 832, v letu 1957 skupaj 393 in v letu 1958 pa samo 160. Ta padeč je nastal prvič zaradi tega, ker Zavod za socialno zavarovanje v smislu dogovora ne prijavlja lažjih kršitev, temveč dosega uspehe že s preventivo, drugič pa zaradi tega ker je bil postopek v več primerih ustavljen zaradi nepopolnosti prijav, oziroma pomanjkanja dokazov.

Znaten je padeč tudi števila ostalih prekrškov s področja delovnih razmerij, in sicer je bilo teh prekrškov v letu 1957 skupaj 176, medtem ko jih je v letu 1958 le še 63. Razlog temu padeču je nedvomno ta, da samovoljna zapustitev dela ni več prekršek, poleg tega pa tudi Biro za posredovanje dela ni do-

stavljal več toliko prijav kot prejšnja leta.

D. Ostali prekrški

Predvsem bi bilo tu omeniti kršitve predpisov zakona o narodni obrambi, katerih je malenkostno manj v primerjavi z letom 1957 (skupaj 258), medtem ko jih je v letu 1958 skupaj 245. Kršitelji teh predpisov so obvezniki predvojaške vzgoje, ki neopravičeno izostajajo od predvojaške vzgoje, dalje vojaški obvezniki, ki ne prijavljajo sprememb svojega prebivališča, lastniki vprežne živine, ki ne prijavljajo odsvojitve živine itd.

S področja zdravstva in socialne politike ugotavljamo malenkosten porast prekrškov, in sicer jih je bilo teh v letu 1957 skupaj 161, v letu 1958 pa 187. Sem spadajo kršitve predpisov zakona o zdravstvenem nadzorstvu nad živili (90 prekrškov), zakona o preprečevanju in zatiranju kužnih boleznih (39 prekrškov), kršitve predpisov o higiensko-tehnični zaščiti pri delu (18 prekrškov) itd.

Končno se je dotakniti v tej zvezi še prekrškov s področja kulture in prosvete, katerih je bilo v letu 1958 skupaj 43, v letu 1957 pa 63 primerov in je tako zabeležiti tudi pri teh prekrških upadanje.

POSEBNE PRIPOMBE K UPRAVNEMU KAZNOVANJU

Mladoletniki

V letu 1958 so okrajni in občinski sodniki za prekrške kaznovali skupaj 330 mladoletnikov. Od teh je bilo 39 kaznovanih zaradi nedostojnega vedenja in pretepanja na javnem kraju, dva zaradi vdajanja igri na slepo srečo, 13 zaradi kršitve odloka o javnem redu in miru, 7 zaradi kršitve predpisov o posesti in nošenju orožja, 21 zaradi neprijave prebivališča in neposredovanja osebne izkaznice, 222 zaradi kršitve cestno-prometnih predpisov, 17 zaradi kršitve predpisov o sladkovodnem ribištvu in 9 zaradi drugih prekrškov. Iz tega sledi, da tudi pri mladoletnikih prevladujejo prometni prekrški. Zoper mladoletnike so bile izrečene kazni ukora in denarne kazni, pri čemer se je upoštevala predvsem njihova mladost, premoženjske razmere itd. Zaporne kazni zoper mladoletnike niso bile izrečene. Prekrški mladoletnikov so v glavnem lažjega značaja, kar je razvidno iz tega, da so jih občinski sodniki za prekrške obravnavali točno za 100% več kot okrajni sodniki za prekrške.

Inozemci

V letu 1958 je bilo kaznovanih 7 inozemskih državljanov, in sicer 3 zaradi cestno prometnih predpisov, 2 zaradi kršitve uredbe o prijavljanju prebivališča, 2 pa zaradi nedostojnega vedenja. Pri tem bi bilo še pripomniti, da je bilo v letu 1957 kaznovanih 8 inozemcev.

Vplačila denarnih kazni

V letu 1958 je bilo vplačanih na podlagi pravnomočnih odločb o prekršku okrajnih sodnikov za prekrške 11.518.802 din, na podlagi odločb občinskih sodnikov za prekrške pa 6.100.744 din, skupaj tedaj 17 milijonov 619.546 dinarjev.

Poleg tega pa so uslužbenci LM na kraju storitve prekrška izterjali od kršilcev predpisov skupaj 3 milijone 399.950 dinarjev.

Vplačani denarni zneski so bili odvedeni v smislu predpisov v sklad z socialne ustanove, v cestni sklad in v preventivni sklad zavoda za socialno zavarovanje.

**POSLOVANJE
OKRAJNEGA SENATA
ZA PREKRŠKE**

Okrajni senat za prekrške je v letu 1958 prejel 141 pritožb zoper odločbe o prekršku občinskih sodnikov za prekrške. Iz leta 1957 pa je ostalo nerešenih pet pritožb, tako da je Senat za prekrške imel v letu 1958 v obravnavi skupaj 146 pritožb. V letu 1958 pa je rešil skupaj 122 pritožb, tako da je ostalo nerešenih še 24 pritožb.

Od skupnega števila 122 rešenih pritožb je senat za prekrške v 50 primerih prvostopne odločbe v celoti potrdil oziroma pritožbe zavrnil kot neutemeljene, v 30 primerih je prvostopne odločbe spremenil v izreku o krivdi ali kazni, v 19 primerih je prvostopne odločbe spremenil in upravni kazenski postopek ustavil, ker dejanje ni predstavljalo prekrška, ali pa zaradi pomanjkanja dokazov itd. V 23 primerih pa je prvostopne odločbe zaradi pomanjkljivo izvedenega dokaznega postopka razveljavil in zadeve vrnili prvostopnim organom v ponovno postopanje in odločanje.

Pri primerjavi števila pritožb iz leta 1957, ko jih je bilo 154, z letom 1958, ko jih je bilo 141, je videti malenkosten padec v letu 1958. Nasprotno pa je število prvostopnih odločb o prekršku, katere je okrajni senat za prekrške v celoti potrdil, večje kot v letu 1957. Če samo to dejstvo kaže, da se je kvaliteta dela občinskih sodnikov za prekrške v primerjavi z letom 1957 dvignila. Pri tem bi poudarili, da je po splošni ocenitvi pritožbenih spisov, delo občinskih sodnikov za prekrške v strokovnem pogledu v glavnem še zadovoljivo kljub temu, da obstajajo pri njihovem delu v neki meri razne pomanjkljivosti in nepravilnosti, grobilo nezakonitosti pa niso ugotovili.

Razlogi navedenemu so nedvomno ti, da se občinski sodniki za prekrške ne poglobljajo v dovoljni meri v pravne predpise, predvsem v take, ki se v praksi bolj redko uporabljajo. V bodoče bodo naloge občinskih sodnikov za prekrške znatno večje in težje, ker je prišlo z uveljavitvijo novega temeljnega zakona o prekrških veliko prekrškov iz stvarne pristojnosti okraj-

nih sodnikov za prekrške v pristojnost občinskih sodnikov za prekrške. V zvezi s tem se bodo morali občinski sodniki za prekrške seznaniti tudi v praksi z novimi predpisi in te pravilno uporabljati. Pri tem bi bilo pripomniti, da so tako občinski sodniki za prekrške pristojni za obravnavanje upravnih kazenskih zadev, pri katerih je zagrožena denarna kazen do 100.000 din oziroma zaporna kazen do 30 dni (tako n. pr. gozdni prekrški, vsi cestno prometni prekrški in drugi za gospodarstvo in družbo sploh zelo važni in pomembni predpisi o prekrških).

Glede na tako stanje bo nujno priporočati vsem občinskim ljudskim odborom, da občinskim sodnikom za prekrške nudijo vso pomoč in jim zagotovijo potrebna sredstva, da se bo inštitucija občinskega sodnika za prekrške kot pomembnega činitelja v sklopu ostalih organov državne uprave primerno ufrdila in da bo delo občinskih sodnikov potekalo nemoteno in v redu, tako v njihovi ekspeditivnosti ter kvaliteti.

**POPRAVEK K DRUŽBENEMU
PLANU OKRAJA LJUBLJANA
ZA LETO 1959**

15.

Ob primerjanju z izvirnikom se je ugotovilo, da je zašla v družbeni plan okraja Ljubljana za leto 1959 (Glasnik št. 20/59) spodaj navedena napaka, zato se daje

**POPRAVEK
Družbenega plana okraja Ljubljana
za leto 1959**

V 5. poglavju se pod točko B/4 dodasta besedilo »za gradnjo zdravstvenega doma na Viču« besedi »in Šiški«, tako da se dodatno besedilo pravilno glasi: »za gradnjo zdravstvenega doma na Viču in v Šiški 80.000.000 dinarjeva«.

Iz skupščinske pisarne OLO

Vsebina

Delo Senata za prekrške v letu 1958.
15 Popravek k družbenemu planu okraja za leto 1959.
Zaključni računi gospodarskih organizacij za leto 1957.

Zaključni račun KMETIJSKE ZADRUGE z o. j., Babno polje

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1957		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	8.108	1.	Sklad osnovnih sredstev	8.108
2.	Investicije v teku	80	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	—
3.	Izločena sredstva in druge investicijska sredstva	1.190	3.	Razni skladi	1.919
			4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—
			5.	Drugi viri financiranja investicij	80
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	6.336	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	4.067
			7.	Sklad obratnih sredstev	801
			8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—
			9.	Pasivne časovne razmejitve	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	2.029	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	2.233
6.	Druge aktiva	165	11.	Druge pasiva	—
	Skupaj:	17.908		Skupaj:	17.908
Računovodja: Iva Logar			Predsednik UO: Anton Mohorčič		
			Direktor: Anton Zagar		

Zaključni račun KMETIJSKE ZADRUGE, Sava pri Litiji

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1957		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	2.309	1.	Sklad osnovnih sredstev	1.944
2.	Investicije v teku	6.062	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	365
3.	Izločena sredstva in druge investicijska sredstva	1.438	3.	Razni skladi	2.668
			4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—
			5.	Drugi viri financiranja investicij	6.062
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	4.015	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	1.250
			7.	Sklad obratnih sredstev	1.383
			8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—
			9.	Pasivne časovne razmejitve	254
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	896	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	1.529
6.	Druge aktiva	1.023	11.	Druge pasiva	888
	Skupaj:	15.743		Skupaj:	15.743
Računovodja: Jože Zgajnar			Predsednik UO: Karol Lovšec		
			Direktor: Ivan Matko		

Zaključni račun KAROSERIJSKE DELAVNICE, Vir-Domžale

Poslovno leto 1957 se je končalo z ozirom na leto 1956 bolj ugodno, saj znaša dobiček z ozirom na lansko leto za več kot milijon dinarjev presežka.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1957		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	4.955	1.	Sklad osnovnih sredstev	1.362
2.	Investicije v teku	—	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	—
3.	Izločena sredstva in druge investicijska sredstva	—	3.	Razni skladi	216
			4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—
			5.	Drugi viri financiranja investicij	3.593
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	2.733	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	—
			7.	Sklad obratnih sredstev	—
			8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—
			9.	Pasivne časovne razmejitve	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	2.392	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	1.939
6.	Druge aktiva	—	11.	Druge pasiva	2.971
	Skupaj:	10.080		Skupaj:	10.080
Računovodja: Ljubo Medvedšek			Predsednik UO: Franc Vodnik		
			Direktor: Ivan Zajc		

Zaključni račun KMETIJSKE ZADRUGE, Žalna

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1957		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	867	1.	Sklad osnovnih sredstev	867
2.	Investicije v teku	6.065	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	—
3.	Izločena sredstva in druge investicijska sredstva	3.563	3.	Razni skladi	6.923
			4.	Dolgoročno posojilo za financiranje investicij	—
			5.	Drugi viri financiranja investicij	6.665
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	3.730	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	—
			7.	Sklad obratnih sredstev	463
			8.	Investicijsko posojilo za obratna sredstva	—
			9.	Pasivne časovne razmejitve	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	2.981	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	2.547
6.	Druge aktiva	20	11.	Druge pasiva	361
	Skupaj:	17.836		Skupaj:	17.836
Računovodja: Stefka Lužar			Predsednik UO: Anton Kastelic		
			Direktor: Franc Košir		